

WADNIEMENSKI KURIER POLSKI

Grzeszkowej 13 tel. 166
F. Bedakala otwarta od 12-1 1.5-6
Administracja 10-1 1.4-6
Prenumerata miesięczna zł. 4.
z odnośnikiem i przez poczt. 4 zł. 40 gr.

Nr 350 Rok II
GRODNO
poniedz. 21 grudnia 1925 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz mm x 8a tekstem Drobn
sz wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz.
Miesięcznie p/g umowy. Dla ogłoszeń układ stronny 8-10
szpaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy ogłoszona w na-
główku, obowiązuje wszystkie już przyjęte zamówienia
bez uprzedniego zawiadomienia.

A
LA-CE
ulica Postowa 4

Gehenna Monmartre'u

Wielki film artystyczny.
w 9-ciu aktach.

Gaby Morloy i Schutz
w roli głównej.

Nad program
kom. w 2-ch akt.
CENA od 50 gr.

O powszechnem przysposobieniu młodzieży do obrony kraju

Prasa stołeczna donosi, że referat o powszechnem przysposobieniu wojsk i wych. fizycznym objął poseł Jedynek z P. S. L. „Pisist”. Z powyższego wynika, że ustawa ta, skróćcie ujrzy światło dzienne na plenum Sejmowem i nareszcie dojdzie do wiejskich chat włościańskich. Bogate bowiem doświadczenie ostatniej wojny w całej pełni wykazało, że właściwie nie armje zwyciężają, a narody — i że ten ostatnie wygrywa — kto najpóźniej wyczerpie swoje rezerwy — czyli siły moralne, materialne i fizyczne ludności.

To też o ile poprzednio światowy „pokój zbrojny” polegał na między-państwowych wyścigach w dziedzinie zbrojeń, techniki różnych śmiertelnych pomysłów, o tyle teraz państwa, pragnąc zapewnić sobie możliwość pomyślnej walki, lub zgoła jej uniknąć starają się przede-wszystkiem o wzmocnienie swych rezerw ludzkich pod względem ilościowym i jakościowym.

I nic też dziwnego! Cóż bowiem pomoga największe zdobycze techniczne, jeśli dusza całego narodu nie osiągnie odpowiedniego hartu i tężyzny dla przetrwania ciężkiej próby nowoczesnej wojny, która godzić będzie w życie wszystkich mieszkańców kraju bez wyjątku. Nawet ciche, spokojne, nikomu sobą w oku nie stojące państwa, jak Danja, Finlandja, Szwajcarja, posiadają wybitny ruch w kierunku wojskowego urobienia ludności — za pośrednictwem licznych organizacyj

wojskowo-wychowawczych. Idea powszechnego wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego, która zatacza u nas coraz większe kręgi, w miastach, słabo dociera do sfer wiejskich. To też Ustawa o powszechnem przysposobieniu wojskowem, usunie te braki, gdyż nakazuje brańie czynnego udziału gminom miejskim i wiejskim.

Młodzież wiejska według ustawy, będzie przysposobiona pod względem psycho-fizycznym do późniejszej służby wojskowej, przedewszystkiem chodzi ustawić o wyrobienie, cech charakteru i takiego hartu ciała, jakiego wymagają nowoczesne zagadnienia wojskowe.

Celem jej: karność, sumiennosc, szybka orientacja, cierpliwość, wytrwałość, solidarność w działaniu, siła organizmu, zwinność, zręczność, opanowanie siebie i wytrzymałość.

Ustawa P. W. i W. F. skracaa czas służby w wojsku do minimum, oo oczywiście połącznie za sobą zmniejsza nie wydatków jakie Państwo, a więc i pośrednio my,łożymy na wojsko, przewiduje ona również, że instruktorzy szkół W. F. i P. W. będą za swe godziny zajęć odpowiednio płatni.

Pan Minister oświecenia publicznego powołał Radę Naczelną Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego, która z urzędu nakazuje organizować się kołom wojewódzkim i komitetom powiatowym, a jednak w tym kierunku nie u nas jeszcze się nie robi.

Fakt pracy tego komitetu interesuje ogół sportowy. W Związku P. W., które mają do tego komitetu delegować swych przedstawicieli.

Czyżby w mózgu tych ojców, którzy mają się tą organizacją zająć, było małe zainteresowanie się tak ważnem zagadnieniem, jak sprawa trzewienia zdrowia cielesnego i energii duchowej wśród młodego pokolenia? Nie! Ja mam wrażenie, że oni są wychowani po przed wojennemu i nie mogą zrozumieć

konieczności nowego wychowania indywidualnego i obywatelskiego, w którym tak wybitna rola przypada ćwiczeniom ruchowym. A może w tym kierunku już się zaczęło kuć i pracować, jednak te sfery, która mają reprezentować zrzeszenia sportowe nie nie wiedzą o tej cichej pracy — oczekują na działaniu! W tym miejscu ogarnia ich niepokój, one potrzebują zarządzeń praktycznych.

Jan Nummer.

Z Sądu Okręgowego

W dniu 18 b. m. Sąd Okręgowy, w składzie Sędziów: Wice-Prezesa Sądu Nowińskiego (przewodniczący) Parczewskiego i Kaszubskiego, przy udziale prokuratora Bagieńskiego, rozpoznawał sprawę Stefana Majera osk. z art. 515 i 522 k. k. (o dokonanie gwałtów, połączonych z czynami lubieżnymi).

Sprawę niniejszą, ze względu na jej drażliwy charakter, rozpatrywano przy drzwiach zamkniętych.

Oskarżony do winy się nie przyznał. Sąd zbadawszy 27 in świadków oraz po wysłuchaniu głosu stron (bronił osk. z urzędu spl. adw. Pletkiewicz) oraz adw. Dąbrowsy, popierającego powództwo cywilne na sumę 60 zł. w imieniu Zinaidy Pawłyszówny, ogłosił wyrok uciążliwa

jący Stefana Majera; z jednocześnie oddaleniem powództwa cywilnego.

Tegoż dnia rozpatrywana była sprawa Jana Wojciechowskiego osk. z art. 51 i 581 k. k. o kradzież skórek ze sklepu Goldberga na sumę 400.000 mk.

Osk. do winy się nie przyznał. Oskarżenie opierało się na stale zmienionym zeznaniu jednego tylko świadka, którego na rozprawie sądowej przeprowadzono z wziętą gdzieś odsiaduje karę.

Prokurator popierał oskarżenia wnosząc o ukaranie pod sądowego.

Obrońca osk. z urzędu adw. Horbaczewski, opierając się na całokształcie przewodu sądowego, udowodnił brak winy pod sądowego i prosił o uniewinnienie takowego.

Sąd przychylił się do wniosku obrońcy, po naradzie, ogłosił wyrok uniewinniający.

OD ADMINISTRACJI

Uprasz się Sz. P. Prenumeratorów miejscowych i z powińcji o wpłacenie prenumeraty za m. grudzień i zaległych.

Czy sprawdziliście w biurze Kasy Chorych istnienie swego nazwiska na liście wyborców?

Pamiętaj że to twój obowiązek i że we jutro upływa ostatni termin!!

„Żydzi”

Sztuka Czirikowa p. t. „Żydzi” wystawiona w tych dniach na scenie teatru tutejszego w wykonaniu rosyjskiego zespołu amatorskiego należy do rzędu tych sztuk, które zbudowane dla specjalnie określonego celu spełniły już swoje zadanie i dziś stanowią jedynie mogące przyczynę historyczny. Sztuka ta była bezpośrednim wynikiem słynnego kiszyniowskiego pogromu żydów i stanowiła wyraz współczucia, wyrażonego ofiarom takowego przez jednego z najwybitniejszych literatów rosyjskich.

Jednocześnie sztuka ta była protestem przeciwko barbarzyńskiemu uciśnieniu mniejszości narodowej w Rosji, dzięki czemu głosom echem odbiła się w całym świecie i oświeciła się wielkim powodzeniem szczególnie w tych krajach, gdzie los mniejszości narodowych był u podobniony do losu żydów w Rosji.

Dzięki tendencjom tej sztuki jej twórca Czirikow otrzymał w początkach ukazania się na scenach mnóstwo listów dziękczynnych od Ormian, mieszkających na Kaukazie i w Turcji.

Sztuka Czirikowa była wystawiona we wszystkich miastach Centralnej Rosji, jako protest przeciwko paździerzakowemu pogromowi Żydów, z którym wypowiedzieli się wszyscy wybitni artyści scen rosyjskich i należy przyznać, że wystawienie jej miało olbrzymie znaczenie. Jako dowód dodatkowego wpływu, jaki wywierała na masę sztuka Czirikowa, posłużyć może fakt, jaki zaszedł w Kijucie. Oto w pewien czas po pogromie, urządzonym w Kijucie, pominiawszy, że na wystawionej sztuce Czirikowa, w czasie sceny pogromowej, widzowie nie żydzi płakali, — na drugi dzień mnóstwo przedmiotów, zrabowanych w czasie pogromu, zostało, przez grabieżców złożone w poloję dla zwrotu prawym właścicielom.

O ile sztuka, w swoim czasie i we właściwym środowisku miała głębokie znaczenie i wywierała wielce dodatni wpływ, o tyle dziś i w warunkach tutejszych, gdzie o antagonizmach ówczesnej doby nie może być mowy i gdzie życie weszło już w swoją normalną, zwykłą koleję, podobna sztuka nie tylko, że nie może odegrać odpowiedniej roli nie mającej ku temu najmniejszych podstaw, lecz nawet nie może być odpowiednio zrozumiana i odczuta. Jeżeli dziś budzić może jakiegokolwiek uczucie, to jedynie głębokiego niesmaku.

Co się tyczy wykonawców poszczególnych ról w tej sztuce, to na pierwszy plan wybił się p. Malkiewicz — zegarmistrz Reb Lejzer. Jakkolwiek pomimo usiłowań nie był w stanie z istoty swego talentu wydobyć tyle uroku i subtelnej miękkości i dobroci, jakie składały się na czirikowski typ, starego, zamego zegarmistrza. Scena w pracowni odegrana została nagle i niezgrabnie, była odpowiedniej dozy życia i prawdy, dalekich od rzeczywistości. Natomiast charakterystyka aktora stała na wysokości zadania, jak również niektóre sceny w następnych aktach, w których p. Malkiewicz wykazał swój talent i umiejętności aktorską.

P. Aleksis (Lija) z całą szczerością, naturalnością i odpowiednią ozą temperamentu wywiązała się z najtrudniejszych i najbardziej ryzykownych momentów swej roli, zyskując sympatię i uznanie widzów.

P. Bielaew, jakkolwiek zdolny artysta nie uchwylił odpowiednio czirikowskiego typu Reb Naohmana, który interpretowany był przez artystę w charakterze płacalwego neurastenika, umiającego raczej wymodlić i wyplakać wśród otoczenia okrucy uwagi dla swoich słów niż rzeczowego bojownika-sjonistę — twardego i mocnego w swoich zasadach i przekonaniach optymistę. Jakkolwiekbaż należy przyznać panu Bielaewowi, że miał niereckie momenty wielkiej szczerości, energii i nieszarżowanego entuzjazmu.

Odpowiednie ożywienie w niektórych scenach wniosł swoją energiczną postacią i dobrym wykonaniem epizodycznej roli p. Kostjenko.

Strona dekoracyjna, jakkolwiek znać było w niej ochotę i usiłowania wielkiej staranności, raziła nieproporcjonalnością szczupłości pracowni i ubóstwa ładu do zwykłej i niezbyt w odpowiednim stylu utrzymanej bawaln, w której raził brak odpowiednich akcesoriów, stanowiących integralną część mieszkań ortodoksów żydowskich.

M. Kuźnicki.

Kronika

Teatr Miejski

Dzisiaj, we wtorek i środę występy trupy żydowskiej. We czwartek teatr nie czynny.

Wieczór Sylwestrowy na Zamku

Na otwarcie sezonu karnawalskiego, zarządy „Domu Oficera” i W. K. W. „Niemen” — urządzają wspólnie wielki Wieczór Sylwestrowy na Zamku, z tradycyjnym powitanem Nowego Roku i lozami, milemi niespodziankami.

„Sylwester” na Zamku cieszy się co roku ogromnym powodzeniem. W zeszłym roku np. było obecnych przeszło 700 osób. W tym roku będzie 1000 zapewne, bo „Sylwester” urządzi się pod hasłem: „tanie a wesole”.

Zaproszenia już są rozsyłane. Ponieważ lista gości, którą posiada Komitet nie jest dokładna, możliwe że niektórzy nie otrzymają z tego powodu zaproszeń. Komitet zgóry przeprosza za to te osoby i prosi je o zwrócenie się po zaproszenia do Komendy Obodu Warownego w dniach: od 28-go do 31-go b. m.

Bójka

Michał Naumczyk, mieszk. wsi Strugi gm. Gudziwskiej został w czasie bójki ciężko ranny nożem przez Andrzeja Zerenbina, Michała Nowickiego i Michała Makara, mieszkańców tejże wsi.

Kursy dla analfabetów

Zarząd Koła Okręgowego Polskiej Macierzy Szkolnej w Grodnie uruchamia w pierwszych dniach grudnia b. r. Kursy dla dorosłych: analfabetów i dokształcające.

Zapisy od dnia 1 grudnia b. r. są przyjmowane w Biurze P. M. S. ul. Orzeszkowej 15, codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt od godz. 10 do 14 oraz w poniedziałki, środy i piątki od godz. 17 do 19.

Apel

Polskie T-wo Dobroczynności niżejszym zwraca się głównie do matek i dzieci z prośbą o ofiarowanie na święta dla działy w ochronie słodczy i zabawek na choinkę. Ofiary wdzięcznym sercem przyjmowane będą w kancelarii T-wo Piłsudskiego 28 do dnia 22 grudnia r. b.

Francuskiego języka udziela wykwalfikowana nauczycielka, która studiowała język francuski w Paryżu Władysława ul. Pocztowa 1 Szuszan

Korepetycji języków

niemieckiego i francuskiego w zakresie wszystkich klas gimnazjalnych udziela Krakowicek Puszkiska 28

Ogłoszenie.

Państwowy Zarząd Drogowy w Grodnie ogłasza przetarg ofertowy na dzień 30 grudnia 1925 r. na wydzierżawienie myta na moście kołowym przez rzekę Niemen w Grodnie na okres czasu od 1. I. do 31. XII. w. 1925 r.

Reflektanci muszą złożyć oferty w dobrze zabezpieczonych kopertach, wadium w kwocie 300 zł. oraz deklarację, iż warunki ogólne i szczegółowe są oferentowi znane, najdalej do godz. 11 rano dnia 30. XII. r. b.

Wszelkie bliższe wyjaśnienia, dotyczące warunków wydzierżawienia oraz projekt umowy oglądać można w biurze Państw. Zarz. Drog. w Grodnie (Skarbowska 2) w godzinach od 9 do 13 od dn. 16. XII r. b.

Państwowy Zarząd Drogowy zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta.

Dzierżawca ponosi koszt ostemplowania protokołu i załączników tegoż należyłości prawnej, jakoteż kosztu przetargu.

W. Herman

Kierownik Państwowego Zarządu Drogowego

Obwieszczenie

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Grodnie Bolesław Czesnowski, zamieszkały w Grodnie przy ul. Kresowej pod № 9, ogłasza, że w dniu 14 stycznia 1926 od godz. 10 z rana sprzedawane będą przez publiczną

ruchomości w Grodnie przy ul. Dominikańskiej pod № 6, należące do Abrama Kuźnickiego, składające się z 6-ciu zegarów fabryki „Becker” i oszacowane na sumę 600 złotych.

Spis rzeczy i ich szacunek przejrzane być mogą w dniu licytacji.

m. Grodno, dnia 19 grudnia 1925 r.

Komornik Sądowy B. Czesnowski.

Wyciąg ze spostrzeżeń wojsk. stacyj meteorologicznych O. K. III.

		Cisnienie powietrza	Prędkość wiatru w m/s.	T° najwyż. za dobę ubiegłą	T° najniż. za dobę ubiegłą	Stan pogody za dobę ubiegłą
Grodno	g. 18	744,3	2	—	—	drobny śnieg
	g. 21	745,0	2	—	—	
	g. 7. dn. 21. XII.	787,6	8	— 5,6	— 15,8	
Wilno	g. 18					
	g. 21					
	g. 7 dn. 21. XII.					
Białystok	g. 18	740,2	1	—	—	pogodnie
	g. 21	789,9	5	—	—	
	g. 7 dn. 21. XII.	787,7	7	— 4,0	— 10,0	

Składajcie ofiary na

KUCHNIĘ DOBROczynności